

vzw Amber

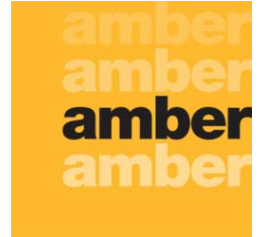
Ambulante Begeleidingsdienst Regio Leuven

Context Begeleiding (CB)

Context Begeleiding Autonoom Wonen (CBAW)

Tiensesteenweg 88, 3360 Korbeek-Lo

Tel: 016/23.50.94 Fax: 016/23.06.40

PEDAGOGISCH PROFIEL VAN DE MODULE LAAG- INTENSIEVE CONTEXTBEGELEIDING CB25

September 2015

INHOUDSTAFEL

1	Doelgroep van de module CB25.....	3
1.1	Omschrijving van de doelgroep.....	3
1.2	Indicaties	3
1.3	Contra-indicaties	3
2	Grenzen in de loop van de begeleiding.....	4
3	Doelstelling van de module CB25.....	5
4	Theoretische achtergrond en wetenschappelijke ondersteuning van de module CBi	5
4.1	Oplossingsgericht werken en systeemtheorie, samengebracht in 'Gezin Centraal'	5
4.2	Vermaatschappelijking van de zorg	6
5	Basishouding van de begeleiders in de module CB25.....	7
5.1	Gezinsgericht en emancipatorisch werken	7
5.2	Netwerkgericht werken.....	8
6	Pedagogisch kader: hoe kijken wij naar opvoeding	9
7	Begeleidingsmethodieken in de module CB25	10
7.1	Methodieken van gezinsgericht en emancipatorisch werken	10
8	Begeleidingsverloop van de module CB25	12
9	Aanmelding via Centrale Wachtlijst	15
10	Nazorg	15
11	Situering van CB25 ten opzichte van andere modules CB binnen vzw Amber	16

1 Doelgroep van de module CB25

1.1 Omschrijving van de doelgroep

De doelgroep van CB25 kan als volgt worden omschreven:

- Gezinnen met kinderen van 0 tot 18 jaar met **meervoudige opvoedingsproblemen**. Deze gezinnen ervaren moeilijkheden op vlak van opvoeding, gedrag van de kinderen en communicatie in het gezin of de maatschappij acht ondersteuning nodig op deze domeinen.
- Er zijn **geen problemen op andere levensdomeinen** dan opvoeding of niet in die mate dat werken rond opvoeding verhinderd is
- Er wordt ingeschat dat het bereiken van de doelen waaraan de gezinsleden willen werken **haalbaar is binnen 25 contacten**.

1.2 Indicaties

Wanneer sprake is van volgende indicaties, kan de CB25-begeleiding worden opgestart:

- Er zijn bezorgdheden op vlak van **opvoeding en ontwikkeling** van de kinderen.
- Er is voldoende **veiligheid** in het gezin of de gezinsleden zijn bereid te werken aan het herstellen van de veiligheid. Als iemand (ouders, begeleiders, consulent of andere betrokkenen) zich zorgen maakt over de fysieke, seksuele of emotionele veiligheid in het gezin, wordt het vergroten van de veiligheid het eerste doel in de begeleiding.
- Gezinsleden hebben **voldoende kracht** om zelf te werken aan de eigen opvoedingsdoelen.
- Gezinsleden willen **actief werken** aan hun opvoedingsdoelen. Ouders staan kritisch stil bij hun **opvoedingsaanpak**.
- De gezinsleden **spreken of begrijpen Nederlands**. Franstalige en Engelstalige begeleidingen zijn mogelijk.

De laagintensieve contextbegeleiding is een aanbod binnen de **rechtstreeks toegankelijke hulpverlening** (RTH) Dit betekent dat gezinnen of betrokken hulpverleners rechtstreeks bij ons kunnen aanmelden. Er is geen toegangsticket nodig van de Integrale Toegangspoort (ITP). De aanmeldingen kunnen gebeuren door het gezin, door betrokken hulpverleners (bv. Het Centrum LeerlingBegeleiding (CLB), het Centrum Geestelijke Gezondheidszorg (CGG), een revalidatiecentrum, Centrum Algemeen Welzijnswerk (CAW), Kind en Gezin, een voorziening...), door een consulent van het Ondersteuningscentrum Jeugdzorg (OCJ), een consulent van de Sociale Dienst Jeugdrechtbank (SDJ) en het vertrouwenscentrum Kindermishandeling (VK).

1.3 Contra-indicaties

Indien één van onderstaande contra-indicaties aanwezig is bij de aanmelding of tijdens het intakegesprek, beslissen we om geen begeleiding op te starten.

- De gezinsleden formuleren **geen hulpvraag** en/of tonen **geen enkel engagement** om een gesprek over opvoeding aan te gaan. We proberen dit engagement te stimuleren bij opgelegde hulpverlening.
- De **veiligheid en/of de basisbehoeften van de kinderen** is in gevaar én er is geen bereidheid om te werken aan het herstellen van de veiligheid.
- Het gezin is in **acute crisis** en heeft baat bij meer intensieve hulp.
- De situatie wordt als **onveilig ingeschat voor de begeleider**.
- Er zijn **andere problemen** aanwezig waardoor de gezinsleden op korte termijn niet doelgericht aan hun opvoedingsvragen kunnen werken.

2 Grenzen in de loop van de begeleiding

Voor een aantal begeleidingen stellen wij en/of de gezinsleden **in de loop van de begeleiding** de zinvolheid of haalbaarheid van CB25 in vraag omdat we botsen op de grenzen van CB25. Bij de start van een begeleiding hebben we niet altijd duidelijk zicht op deze factoren en op de evolutie die hierin mogelijk is in het gezin. Wanneer we op een grens botsen, betekent dit niet altijd dat we de begeleiding stoppen, maar gaan we steeds in overleg met het gezin (en de consulent als deze betrokken is) om de mogelijkheden te bekijken. Het kan zijn dat samen wordt beslist om de begeleiding stop te zetten.

a. Geen consulterende relatie

Omdat CB25 een kortdurende werkvorm is, is doelgericht kunnen samenwerken aan de verbetering van de opvoedingsproblemen en -vragen van gezinsleden essentieel. Er moet daarom na de startfase minstens rond 1 einddoel een consulterende relatie zijn. In een consulterende relatie heeft de cliënt zelf een hulpvraag en ziet hij/zij voor zichzelf een rol weggelegd in het vinden van een oplossing (Bolt, A., 2008).

Het is belangrijk dat mensen bereid zijn om te werken aan hun problemen. Dit is nodig om verandering te realiseren aangezien de begeleiding van CB25 beperkt is in duur. Indien er weinig/geen engagement of bereidheid van de gezinsleden is, nemen we de startfase om met het gezin tot een engagement te komen. Het volstaat dat de gezinsleden die nodig zijn om aan de doelen te werken, bereid zijn voor de begeleiding. Indien dit niet lukt, is dit een grens voor de begeleiding van CB25.

b. Onvoldoende groeimogelijkheden omwille van een beperking

De draagkracht van de gezinsleden moet groot genoeg zijn om aan een veranderingsproces te kunnen meewerken. Deze draagkracht kan o.a. beïnvloed worden door een verstandelijke beperking of psychiatrische problematiek. Een verstandelijke beperking of psychiatrische problematiek zijn op zich geen redenen om een begeleiding vanuit CB25 te stoppen, maar wanneer we merken dat er onvoldoende mogelijkheden zijn om vragen te formuleren en daarmee aan de slag te gaan om verandering te bewerkstelligen, botsen we op een grens van CB25.

c. Balans draagkracht en draaglast in onevenwicht

Soms kunnen problemen op andere levensdomeinen (bv. huisvesting, financiën, relationele problemen) te groot zijn of worden waardoor gezinsleden onvoldoende ruimte en energie hebben om aan de opvoedingsproblemen te werken. Andere hulpverlening kan het gezin dan ondersteunen, naast de CB25. Vanuit Amber nemen wij de coördinatie van deze hulpverlening niet op. Wanneer deze extra ondersteuning echter niet volstaat en de draaglast te groot is in verhouding tot de draagkracht van de gezinsleden is dit een grens voor CB25.

d. Onveiligheid van gezinsleden en/of begeleider

De veiligheid van de gezinsleden heeft de hoogste prioriteit in elke situatie. CB25 kan in situaties van onveiligheid enkel werken als de gezinsleden hier een doel rond nastreven. Bij signalen of dreiging van onveiligheid voor de kinderen en/of als niet tegemoetgekomen wordt aan (één van) de basisbehoeften van de kinderen, gaan wij het gesprek met de ouders hierover aan. Niet altijd worden deze problemen onderkend door de ouders zelf. Daarom is het belangrijk dat de begeleider vanaf het begin van een begeleiding open en eerlijk is over het niet vrijblijvend zijn van een contextbegeleiding in gevallen van onveiligheid. De veiligheid van kinderen heeft de hoogste prioriteit, in elke situatie. We streven ernaar om samen met het gezin (en de consulent als deze betrokken is) te bekijken hoe de gezinsleden hiermee willen omgaan en welke stappen gezet dienen te worden.

Indien de gezinsleden hier niet aan willen werken of de verwachte verandering niet plaatsvindt door inspanningen van de gezinsleden, is dit een grens voor CB25. Als we inschatten dat de ontwikkeling

van de kinderen in het gevaar blijft én er is geen enkele medewerking van het gezin om hieraan te werken, dienen we een **M-document** in. Dit gebeurt enkel na uitdrukkelijk en transparant overleg met de gezinsleden, andere betrokken hulpverleners en het eigen team.

Daarnaast moet de veiligheid van de begeleider gegarandeerd blijven. Als dit niet meer mogelijk is, stopt de begeleiding van CB25.

e. Plotse crisis in het gezin

Wanneer het gezin tijdens de begeleiding een acute/plotse crisis doormaakt waardoor een andere maatregel nodig is (bv. uithuisplaatsing, intensievere ondersteuning,...) of de draagkracht ontoereikend is, stopt de begeleiding van CB25.

f. Het kind verblijft in hoofdzaak buiten het gezin

Als het praktisch niet haalbaar is om wekelijks afspraken te maken met de gezinsleden omdat de kinderen in hoofdzaak buiten het gezin verblijven, kan een begeleiding van CB25 niet verder lopen. Indien er tijdens de begeleiding een maatregel wordt genomen waardoor het kind nauwelijks nog thuis verblijft (bv. internaat) kan het zijn dat het gezin geen opvoedingsvragen meer heeft. In dat geval is er geen consulterende relatie meer en dus een grens voor de begeleiding van CB25.

3 Doelstelling van de module CB25

De begeleiding heeft tot doel dat de gezinsleden zelf oplossingen vinden voor de actuele opvoedingsproblemen in het gezin én tegelijk dat de eigen krachten en het probleemoplossend vermogen van de gezinsleden vergroten. CB25 is erop gericht dat de gezinsleden erin slagen de opvoeding van de kinderen vlotter te laten verlopen, nu en in de toekomst.

CB25 kan zich richten op alle haalbare en binnen onze samenleving te verantwoorde doelen die betrekking hebben op de opvoeding van de kinderen binnen een gezin. De gezinsleden bepalen zelf de opvoedingsdoelen waaraan ze actief willen werken. In een begeleiding worden de gezinsleden ondersteund, gestimuleerd en gemotiveerd om de door hen vooropgestelde einddoelen te bereiken. Dit kan op verschillende manier gebeuren. Hiervoor verwijzen we naar '6. Begeleidingsmethodieken'.

4 Theoretische achtergrond en wetenschappelijke ondersteuning van de module CBI

4.1 Oplossingsgericht werken en systeemtheorie, samengebracht in 'Gezin Centraal'

In het team contextbegeleiding werken we in de drie modules CB vanuit een duidelijk kader, nl. de **methodiek 'Gezin Centraal'**¹, ontwikkeld door Buro Bolt². Gezin Centraal is ontwikkeld door jeugdhulpverleningsinstelling Cardea i.s.m. Universiteit Leiden, afdeling orthopedagogiek. Het panel Jeugdzorg beoordeelde deze werkvorm d.d. 12-02-2007 als 'Goed onderbouwd'.³

---

1 'Gezin centraal' is als methodiek beschreven in het boek: Bolt, A. (2006). *Het gezin centraal. Handboek voor ambulante hulpverleners*. Amsterdam: SWP.

2 Buro Bolt organiseert trainingen, coaching en werkbegeleiding aan hulpverleners in Nederland en België. In de trainingen staan begrippen als oplossingsgericht werken, vraaggerichtheid en systeemdenken centraal. www.burobolt.org

3 Binnen het Nederlands Jeugdinstituut maakt dit panel een dossier 'Effectiviteit van Jeugdinterventies'. Hierin werd het Gezin Centraal onderzocht. (www.jeugdzorg.nl, www.nji.nl)

Vraaggerichtheid en gezinsgerichtheid zijn de twee hoofdpijlers van Gezin Centraal. De vraaggerichtheid wordt methodisch uitgewerkt door de **oplossingsgerichte benadering**. De gezinsgerichtheid krijgt vorm in de **systeemtheoretische en contextuele benadering**.

Andere, aanvullende inspiratiebronnen zijn de leertheorie, de competentiegerichte hulpverlening en de theorieën m.b.t. communicatie. (Bolt, 2006,31-71)

Wanneer we hieronder de basishouding en de methodieken van onze contextbegeleiding bespreken, worden de concrete consequenties van de twee basispijlers ruim geïllustreerd. Dit vormt ook onze **operationalisering van gezinsgericht en emancipatorisch werken**.

4.2 Vermaatschappelijking van de zorg

Vermaatschappelijking van de zorg is een expliciete keuze van het huidige beleid. In de beleidsbrief van de minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2012-2013 wordt dit omschreven als *'de verschuiving binnen de zorg waarbij gestreefd wordt om mensen met beperkingen (van lichamelijke, verstandelijke of psychische aard), chronisch zieken, kwetsbare ouderen, jongeren met gedrags- of emotionele problemen, mensen die in armoede leven,.... met al hun potenties en kwetsbaarheden een eigen zinvolle plek in de gewone samenleving te laten innemen en de zorg zoveel mogelijk geïntegreerd in de gemeenschap te laten verlopen.'* Ook in het nieuwe decreet Integrale Jeugdhulp staat vermaatschappelijking van de zorg als eerste doelstelling.

Vermaatschappelijking van de zorg betekent voor onze begeleidingen dat we sterk willen inzetten op het activeren van het persoonlijk netwerk van het gezin. We willen actief aandacht hebben voor bestaande hulpbronnen in de omgeving van ouders en kinderen en de krachten hieruit naar boven halen.

Waar het uitbouwen van een persoonlijk netwerk moeilijk verloopt, willen we als professionele hulpverleners een rol spelen om dit te herstellen, uit te breiden of opnieuw vitaal te maken. Mensen willen immers vaak wel familie, vrienden en andere leden van hun sociaal netwerk helpen, maar dat gaat niet altijd vanzelf. Hulpverlening kan helpen om drempels weg te nemen bij zowel cliënten als hun netwerk.

Dit sluit ook aan bij emancipatorisch werken waar we ons finaal als hulpverlener overbodig willen maken. Vermaatschappelijking van de zorg maakt er ons nog meer bewust van dat elk hulpverleningstraject eindig is. Als bij het einde van zo'n traject ook persoonlijk netwerk ingeschakeld is om nog de nodige (na)zorg te kunnen bieden, is de kans veel groter dat het gezin veranderingen op lange termijn kan vasthouden. Dit levert op termijn een duurzame zorgzame omgeving op (Steyaert en Kwekkeboom, 2012).

Naast het belang van een persoonlijk netwerk van het gezin willen we wel de meerwaarde van (samenwerking met) een professioneel netwerk blijven overwegen. Voor sommige cliënten blijft immers lange tijd professionele ondersteuning op één of verschillende levensdomeinen noodzakelijk in aanvulling op het persoonlijk netwerk.

Deze idee wordt bevestigd in recent onderzoek rond krachtgericht werken en vermaatschappelijking van de zorg, waarin het belang blijkt van samenwerking tussen zorg *in* de gemeenschap (professionele hulpverlening) en zorg *door* de gemeenschap (informele zorg). Deze samenwerking is zelfs essentieel om veiligheid te kunnen garanderen aan maatschappelijke kwetsbare mensen. (Driessens, K. en Melis, B., 2012).

5 Basishouding van de begeleiders in de module CB25

5.1 Gezinsgericht en emancipatorisch werken

We werken vanuit een gezinsgerichte en emancipatorische visie. Hieronder geven we de belangrijkste basishoudingen weer van waaruit wordt gewerkt op CB25 (vrij naar: Arjan Bolt, 2008, p.23-30; p.110-127 en opleiding Buro Bolt).

- **Vraaggericht werken:** De gezinsleden worden een sterke positie en een centrale rol toegekend. De doelstellingen van de gezinsleden vormen het vertrekpunt van het begeleidingsproces. In de loop van de begeleiding behouden de gezinsleden de regie over hun hulpproces. Daardoor vergroot de kans op succesvolle en effectieve hulpverlening. De hulpvraag van de gezinsleden staat centraal.
- **Gelijkwaardigheid gezinsleden en begeleider:** De relatie tussen begeleider en gezinsleden kenmerkt zich door samenwerking en dialoog. Er is een gedeelde verantwoordelijkheid tussen de ervaringsdeskundigen (gezinsleden) en de professionele deskundige (begeleider). De begeleider heeft een basishouding van onbevangenheid, openheid en vertrouwen in de mogelijkheden van de gezinsleden. De hulpverlening is gericht op het benadrukken en versterken van de competenties van de gezinsleden en op empowerment⁴. (Arjan Bolt (2006) , p. 24 – 26)
- **Gezinsgericht werken:** Er is een loyaliteitsband tussen ouders en kinderen. We bekijken de gezinnen vanuit de systeembenadering. Het probleem van één gezinslid kan niet los gezien worden van het gehele gezinssysteem. Er is aandacht voor het hele gezin. De hulp sluit aan bij de leefwereld van de gezinsleden. De hulp vindt plaats in de leefomgeving van het gezin. De hulpverlener benadert de gezinsleden op een systeemgerichte manier. De begeleider heeft een houding van meervoudige betrokkenheid. De hulp is gericht op het benadrukken en verbeteren van positieve, door de gezinsleden gewenste vormen van interactie. (Arjan Bolt (2008), p. 28 - 30)
- **Oplossingsgericht werken:** De focus van CB25 ligt op oplossingen en niet op problemen van de gezinsleden. Het vermogen van de gezinsleden om oplossingen te vinden wordt versterkt door met de gezinsleden hun krachten, kwaliteiten en vaardigheden te ontdekken, te benadrukken en te versterken. Doel is dat de gezinsleden zelf oplossingsgericht gaan denken. Dan kunnen de gezinsleden anticiperen op de schommelingen in het leven door gebruik te maken van hun eigen krachten en de krachten van hun omgeving.
- **'Niet weten':** De ervaringen, kwaliteiten, ideeën en doelstellingen van de gezinsleden zijn een belangrijk vertrekpunt in de begeleiding. Als begeleider zijn we ons ervan bewust dat zij een ander perspectief hebben op de werkelijkheid. We vragen door naar de manier waarop zij naar de werkelijkheid kijken, we tonen belangstelling in de gezinsleden en hun beleving. We helpen de gezinsleden om hun verhaal te vertellen door hun ideeën en gedachten mee te structureren en te ordenen. Deze basishouding is zichtbaar in verschillende vaardigheden: invoegen, actief luisteren, geven van feedback op de werkrelatie, bieden van emotionele steun, informeren.
- **Verantwoordelijkheid bij het gezin:** De gezinsleden krijgen een centrale rol in het bepalen van de doelen die betrekking hebben op de opvoeding. De gezinsleden houden de regie. Ze werken zélf aan de situatie die ze wensen: zij bepalen aan welke doelen wordt gewerkt en zij zijn de bron van de oplossingen. De begeleider stelt zijn kennis, ervaring en inzichten ten dienste van de zoektocht van de gezinsleden.
- **Open dialoog over het begeleidingsproces:** Er wordt stilgestaan bij de gekozen werkdoelen en methodieken en deze worden geëvalueerd en bijgestuurd indien wenselijk. Dit kan gebeuren op de vaste overlegmomenten (bv. bespreking van het handelingsplan, tussentijds evaluatiegesprek) of tijdens een huisbezoek. Tijdens de contacten vragen we uitdrukkelijk naar voorstellen en bemerkingen van de gezinsleden met betrekking tot het begeleidingsverloop en moedigen we hen aan om dit rechtstreeks te communiceren naar de eventueel betrokken consulent. De 'open

---

⁴ Empowerment is het vertrekken of aanspreken van de krachten die bij mensen aanwezig zijn en hen de gelegenheid geven om deze krachten te ontwikkelen en/of te versterken (Nys, 2004)

dialogoog' trekken we door in de verslaggeving. Het handelingsplan, het evolutieverslag en het eindverslag worden geschreven door de begeleider samen met het gezin. Indien dit niet lukt, overlopen we het steeds met de gezinsleden. Het gezin en (indien van toepassing) de consultant krijgen een exemplaar van alle verslagen. Aanvullingen en bemerkingen van de gezinsleden worden opgenomen in de verslagen.

- **Belang van de werkrelatie:** We stemmen per thema ons hulpverleningsaanbod af op het proces van de gezinsleden. Binnen 'Gezin centraal' wordt uitgegaan van 4 mogelijke verschillende werkrelaties tussen gezin en begeleider in het omgaan met een probleem. Vanuit een inschatting van de werkrelatie die hij voor een bepaald thema heeft met het gezin, kiest de begeleider de interventies. Een kort overzicht:
  - Een **vrijblijvende werkrelatie:** het gezin heeft nog geen hulpvraag. De begeleider schept een context waarin een vraag geformuleerd kan worden. Dit doet de begeleider door: in te voegen, een werkrelatie op te bouwen, de context te verhelderen, te zoeken naar krachten van het gezin en aanklappend te werken.
  - Een **zoekende werkrelatie:** het gezin heeft een hulpvraag. De gezinsleden zien echter niet hoe ze zélf kunnen bijdragen aan een oplossing. Ze zien de oplossingen vooral in veranderingen van omgeving/anderen. De hulpvraag is dus nog niet werkbaar. De begeleider bevordert het formuleren van werkbare doelen. Dit doet de begeleider door: het versterken van het zoekgedrag van de cliënt, toekomstprojecties uit te proberen, uitzonderingen te exploreren, registratie-opdrachten, een competentie- en netwerkanalyse.
  - Een **consulerende werkrelatie:** de gezinsleden kunnen hun eigen bijdrage formuleren in het stellen van concrete doelen en werkpunten als stappen naar het einddoel. De begeleider werkt samen met het gezin aan doelen en werkpunten, aan het versterken van het vermogen van het gezin om zelf oplossingen te vinden en daarbij bronnen te benutten.
  - Een **co-expert werkrelatie:** het gezin past bewust oplossingsgerichte strategieën toe en is in staat eigen sterke punten en steun uit de omgeving te benutten. De begeleider applaudisseert en rondt af.

De startfase in de werkvorm CB25 heeft tot doel om met de gezinsleden een **consulerende relatie** uit te bouwen rond minstens één doel. In een consulerende samenwerkingsrelatie hebben de gezinsleden eigen doelen geformuleerd. Ze zien voor zichzelf een rol weggelegd in het vinden van oplossingen, maar zijn niet of onvoldoende in staat de eigen krachten en hulpbronnen te benutten bij het bereiken van de doelen.

- **Aanwezigheid van het gezin bij overleg/afstemming met andere hulpverleners:** Het gezin kan enkel de regie behouden over haar eigen hulpverleningsproces als het ook aanwezig is bij overlegmomenten met verschillende betrokken hulpverleners. De begeleider legt indien nodig zijn standpunt hierover uit aan andere hulpverleners. Het gezin wordt zoveel mogelijk gestimuleerd om, indien nodig, zelf in overleg te gaan met de consultant, andere hulpverleners, leerkrachten, CLB of mensen uit hun netwerk. Wanneer de begeleider contact heeft met andere betrokkenen gebeurt dit steeds in overleg en bij voorkeur samen met het gezin.

5.2 Netwerkgericht werken

Deze basishouding is inherent aan het gezinsgericht en emancipatorisch werken, maar willen we toch uitdrukkelijk benadrukken in deze nieuwe module CBi.

We benaderen de cliënt niet enkel vanuit zijn problemen, maar ook vanuit zijn krachten. Deze krachten haalt cliënt uit zichzelf, maar ook uit zijn relaties met andere mensen. We besteden

expliciet aandacht aan deze krachtbronnen in het persoonlijk netwerk van de cliënt. Dit ook vanuit de overtuiging dat hulpverlening zichzelf dient overbodig te maken zodat de cliënt verder kan op eigen kracht, die mede gemaakt wordt door zijn netwerk.

We denken bij netwerk in de eerste plaats aan persoonlijk netwerk van de cliënt, maar ook aan professioneel netwerk. Voor sommige cliënten blijft immers lange tijd professionele ondersteuning op één of verschillende levensdomeinen noodzakelijk in aanvulling op het persoonlijk netwerk.

6 Pedagogisch kader: hoe kijken wij naar opvoeding

Een pedagogisch kader ordent belangrijke aspecten van opvoeding. Het biedt woorden en structuur aan de begeleiders om met het gezin en met elkaar te praten over opvoeding.

In het voorbije werkjaar zijn we met ons team op zoek gegaan naar een passend pedagogisch kader voor CB25. Ook de vraag of we willen kiezen voor 1 vast kader of eerder willen werken vanuit een combinatie van verschillende kaders lag op tafel.

We hadden enkele kaders waar reeds mee gewerkt werd:

- Hink-Stap-Sprong. Een koffer vol ontwikkeling en opvoeding.
Ontwikkeld door Jo Voets, Lieve Michielsen, Sarah Hertens, Centrum Betanië en Opzet), 2002
- Opvoedingsdriehoek.
Ontwikkeld door Wim De Mey in kader van STOP (Samen sterker Terug Op Pad, 2005), op basis van 'De piramide van ouderlijk gezag' van Webster-Stratton en Hancock
- Werken aan opvoedingsvaardigheden.
Ontwikkeld door Arjan Bolt, Gezin Centraal, 2008, p 290-346
- Analyse van veiligheid in het gezin
Ontwikkeld door Arjan Bolt, Gezin Centraal, 2008, p 192. Op basis van 'Signs of safety' (Turnell en Edwards, 1999).

In de literatuur gingen we op zoek naar bijkomende kaders die een meerwaarde konden betekenen. We stelden criteria voorop aan welke de modellen moesten beantwoorden om bruikbaar te zijn. Belangrijke criteria waren:

- Concreet en visueel
- Bruikbaar in de praktijk, niet ingewikkeld
- Aandacht voor krachten, positieve elementen, focus op verandering
- Toepasbaar voor verschillende leeftijden
- Link tussen het kind-stuk, het ouder-stuk en de interactie
- Aspect veiligheid komt aan bod

We vonden verschillende kaders in de literatuur. Op basis van bovenstaande criteria hebben we hieruit een selectie gemaakt en hebben we gekozen voor 3 kaders, aanvullend bij bovenstaande kaders.

- Ontwikkelings- en opvoedingstaken
Ontwikkeld door Landsheer e.a., 1991; Rispens e.a., 1994
- Sociaal- ecologisch model van agressief gedrag
Ontwikkeld door Scholte, 1991
- Gezinsgericht pedagogisch hulpverleningskader
Ontwikkeld door Hellinckx W. (uit Gezinsgerichte pedagogische hulpverlening, Katholieke Universiteit Leuven. Faculteit der psychologie en pedagogische wetenschappen, Leuven, 2001, p. 27-28)

Elk van deze modellen kan op zijn manier een duidelijke meerwaarde hebben in het werken en communiceren rond opvoeding. Afhankelijk van de vraag of het thema van het gezin, de begeleider of het team zal de keuze worden gemaakt voor een welbepaald model.

Vraag/thema	Opvoedingskader	Bruikbaar voor
Ruime beeldvorming van de opvoedingssituatie	- Gezinsgericht pedagogisch hulpverleningskader Hellinckx	Begeleiders
Beeldvorming van het gedrag / de ontwikkeling van kinderen	- Ontwikkelings- en opvoedingstaken - Ecologisch model agressief gedrag Scholte	Ouders Jongeren Begeleiders
Werken rond ontwikkeling van kinderen en afstemming tussen noden van kind en vaardigheden van ouders	- Ontwikkelings- en opvoedingstaken - Hink-Stap-Sprong - Werken aan opvoedingsvaardigheden volgens Gezin Centraal - Gezinsgericht pedagogisch hulpverleningskader Hellinckx	Ouders Begeleiders
Werken met ouders aan opvoedingsvaardigheden	- Opvoedingsdriehoek - Hink-Stap-Sprong - Werken aan opvoedingsvaardigheden volgens Gezin Centraal	Ouders Begeleiders
Werken rond agressief gedrag bij pubers	- Ecologisch model agressief gedrag Scholte - Werken aan opvoedingsvaardigheden volgens Gezin Centraal	Ouders Jongeren Begeleiders
Inschatten van mate van veiligheid en werken aan veiligheid	- Ontwikkelings- en opvoedingstaken - Signs of safety (Gezin Centraal)	Ouders Begeleiders

Op dit moment kiezen we ervoor om deze verschillende kaders gebruiken in het werken met gezinnen rond opvoeding. Naargelang de vraag of het thema maken we de keuze voor een welbepaald model en wordt dit geëxpliciteerd naar elkaar.

Deze eclectische manier van werken, heeft voor ons op dit moment een meerwaarde juist omdat de diversiteit de mogelijkheid geeft om flexibel en op maat te werken. Anderzijds willen we de keuze niet onbeperkt maken en weerhouden we een beperkt aantal kaders om rond opvoeding te werken.

7 Begeleidingsmethodieken in de module CB25

7.1 Methodieken van gezinsgericht en emancipatorisch werken

Hieronder geven we een overzicht van acties en begeleidingsmethodieken. Deze opsomming geeft een idee van veelvuldig gebruikte methodieken waarvoor we expliciet kiezen. De methodieken worden op maat van het gezin gehanteerd en verder uitgebreid. We streven in deze opsomming geen volledigheid na.

- **Begeleiding aan huis waarbij het hele gezin betrokken wordt:**
De begeleiding vindt (gewoonlijk) plaats aan huis en elk gezinslid wordt betrokken. We voeren individuele gesprekken, gezins- en oudergesprekken, spelmomenten met de kinderen.
- **Bemiddelen en overleggen:**
We treden herstellend en bemiddelend op binnen en buiten het gezin.
- **Sociale perspectieven uitwisselen:**
We staan stil bij de waarden en normen van de gezinsleden, ook als deze verschillen van de maatschappelijk gangbare waarden en normen. We bespreken dit verschil indien nodig en op

een aan het gezin aangepaste en respectvolle wijze. We verduidelijken en concretiseren de maatschappelijk gangbare waarden en normen over opvoeding, gezinsposities en communicatie. We bespreken de consequenties van keuzes die de gezinsleden maken.

- **Positieve aanpak:**

We (h)erkennen de inzet van de gezinsleden en hebben oog voor goed lopende levensdomeinen. We benoemen en versterken de positieve interacties alsook de krachten van het gezin en zijn netwerk. We stellen grenzen aan negatief gedrag en aan negatieve communicatie door alternatieven te bespreken.

- **Het gezin stimuleren tot het bekomen en bestendigen van verandering:**

We stimuleren en moedigen aan tot het integreren van veranderingen in het gezinssysteem.

- **Informereren en adviseren:**

We zoeken, bieden en verduidelijken informatie en advies als reactie op een specifieke vraag of als extra aanbod.

We maken gebruik van een aantal specifieke **oplossingsgerichte technieken**. Deze stimuleren de gezinsleden om zich te richten op hun wensen, om te stoppen met wat niet werkt, om iets anders te proberen en om méér te doen van wat wel werkt.

- **Wondervraag:**

De wondervraag is een vraag die de gezinsleden helpt hun situatie te beschrijven zoals ze het zouden willen. We gebruiken het als een middel om tot werkbare doelen te komen.

- **Schaalvragen:**

We nodigen de gezinsleden uit om hun ideeën en voorspellingen op een schaal van bv. 0 tot 10 te zetten. We kunnen schaalvragen op verschillende momenten gebruiken, bv. om een concreet beeld te vormen van (abstracte) opvattingen van de gezinsleden, vooruitgang in kaart te brengen, doelen te evalueren.

- **Zoeken naar uitzonderingen:**

Uitzonderingen zijn momenten waarop een probleem zich niet of minder voordoet in een gezin. Het vragen naar 'wat werkt' en analyseren van deze momenten helpt de gezinsleden eigen vaardigheden en oplossingen te ontdekken.

- **Inzoomen op gebeurtenissen:**

We proberen door in te zoomen op gebeurtenissen de abstracte beschrijving van een probleem te reduceren tot de beschrijving van één gebeurtenis die kenmerkend is voor het probleem. Dit biedt aanknopingspunten voor het werken aan verandering. Dit inzoomen is bruikbaar bij alle stappen van de hulpverleningscyclus: definiëren van het probleem, formuleren van einddoel, werkdoel en werkpunten maar ook tijdens het werken aan veranderingen (Bolt, p. 157).

- **Werken met werkplannen en huiswerkopdrachten (zie bijlage 4):**

We noteren met het gezin in het werkplan het einddoel en werkdoel waaraan het gezin wil werken. We geven de gezinnen regelmatig een opdracht die ze tussen twee contactmomenten moeten proberen uit te voeren. Het kan gaan over bv. registratie- of observatieopdrachten, het inoefenen van bepaalde vaardigheden,... We proberen het gezin zo een stap dichterbij hun einddoel(en) te brengen. We noteren de huiswerkopdracht in het werkplan.

- **Actief handelen en oefenen van communicatie- en opvoedingsvaardigheden:**

We activeren, motiveren, staan model, oefenen vaardigheden,...

- **Werken met interactionele doelen:**

We formuleren doelen interactioneel zodat ze werkbaar zijn. Een interactioneel doel beschrijft op welke wijze de gezinsleden met elkaar of met personen in hun omgeving omgaan op het moment dat zij hun doel hebben bereikt.

8 Begeleidingsverloop van de module CB25

CB25 werkt met een uitgewerkte, duidelijke **fasering**. De begeleiding bestaat uit drie fasen: een startfase, veranderingsfase en afbouwfase. We bespreken deze fasering met de gezinsleden. Zo houden zij een goed overzicht over het begeleidingsverloop (zie bijlage 2). Binnen elke fase werken we planmatig. Om zo goed mogelijk aan te sluiten bij de noden van het gezin is de nodige flexibiliteit binnen deze fasering vereist.

Fasen in de begeleiding

De begeleiding is opgedeeld in verschillende fasen. Een visuele voorstelling van het begeleidingsverloop is terug te vinden in bijlage 2.

Startfase		
Aantal contacten	6 begeleidingscontacten (ongeveer 3 weken)	
Intensiteit	2 begeleidingscontacten per week	
Contacten	Eerste telefonisch contact	De begeleider plant een eerste gesprek met het gezin.
	Kennismakingsgesprek	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Doel</u>: kennismaken met het gezin en uitleg geven over de werkvorm. - <u>Aanwezig</u>: alle gezinsleden en de begeleider. - Eventueel geven van <u>huiswerk</u>: registratie-oefening, laten nadenken over wat het gezin wil veranderen, oplossingsgerichte vragenlijst. - De datum van het kennismakingsgesprek is de <u>startdatum</u> van de begeleiding.
	Intakegesprek	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Doel</u>: zicht krijgen op de problemen en deze omzetten in wensen en einddoelen, zicht krijgen op de krachten die aanwezig zijn in het gezin. - <u>Aanwezig</u>: alle gezinsleden, consulent, begeleider en tweede persoon. - Mogelijk <u>huiswerk</u>: registratie-oefening

	4 gesprekken	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Doel</u>: Uitbouwen van een samenwerkingsrelatie met alle gezinsleden richting consulterende relatie⁵ t.a.v. een aantal doelen. Vertrekkende van de einddoelen en krachten van de gezinsleden werkbare werkdoelen formuleren. In het laatste gesprek van de startfase overlopen alle gezinsleden hun einddoelen met elkaar en kiezen ze elk één prioritair doel. Op basis van deze eerste gesprekken wordt met het gezin een handelingsplan opgesteld met een duidelijk, positief en interactioneel einddoel in de taal van de gezinsleden: 'Hoe willen zij dat het na een geslaagde begeleiding loopt in hun gezin?' - <u>Aanwezig</u>: de begeleider bepaalt samen met het gezin wie aanwezig is bij het gesprek. Dit is afhankelijk van het gespreksonderwerp. Bij het laatste gesprek van de startfase zijn alle gezinsleden aanwezig. - Mogelijk <u>huiswerk</u>: registratie-oefening, werkplan, dagelijkse routine lijst, netwerklijst.
Verslag	De begeleider maakt samen met de gezinsleden het handelingsplan. Op het einde van de startfase sturen we het verslag op naar de consulent en geven we een exemplaar aan het gezin.	
Einde fase	De startfase wordt afgesloten als er duidelijke einddoelen zijn en als er minimaal een consulterende relatie is met de gezinsleden ten aanzien van minimaal één einddoel. Wanneer dit niet bereikt wordt binnen de termijn van 6 contacten kunnen we de startfase met 2 contacten verlengen. Indien dit ook na 8 contacten niet wordt bereikt, wordt het stopzetten van de begeleiding besproken in overleg met het gezin en de consulent.	

Veranderingsfase	
Aantal contacten	15 begeleidingscontacten. (Aantal weken is afhankelijk van de intensiteit en varieert tussen 10 en 20 weken.)
Intensiteit	Er is gemiddeld 1 begeleidingscontact per week. Aan het begin van de veranderingsfase kan de intensiteit hoger liggen. Aan het einde van deze fase kan de intensiteit lager liggen.

⁵ In een **consulterende relatie** hebben de cliënt en de hulpverlener samen een hulpvraag met werkbare doelstellingen geformuleerd. De cliënt ziet voor zichzelf een rol weggelegd in het vinden van de oplossing, maar is nog niet of onvoldoende in staat zijn eigen krachten en hulpbronnen te benutten bij het bereiken van zijn doelen (Bolt, 2006, p. 121).

Contacten	14 begeleidingscontacten	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Doel</u>: De einddoelen splitsen we op in werkbare werkdoelen. Werkdoelen splitsen we op in werkpunten zodat we in kleine, overzichtelijke stappen naar het einddoel toewerken. Dit geheel krijgt vorm in een werkplan. De gezinsleden bepalen de inhoud van de werkdoelen en werkpunten. De begeleider structureert het veranderingsproces en stimuleert de gezinsleden in het vinden van hun eigen oplossingen. De begeleider besteedt ook aandacht aan het versterken van het sociaal netwerk, het mobiliseren van andere hulpbronnen en het generaliseren van de verworven vaardigheden. - <u>Aanwezig</u>: De begeleider kijkt samen met het gezin per begeleidingscontact welke gezinsleden aanwezig zijn. Dit is afhankelijk van het gekozen werkdoel. - <u>Methodieken</u>: De begeleider past een waaier aan methodieken toe voornamelijk uit 'Gezin Centraal'. De keuze van de methodieken is aangepast aan de noden van het gezin. De begeleider zoekt met de gezinsleden naar hanteerbare oplossingen die aansluiten bij hun eigen mogelijkheden en krachten. De begeleider maakt ook gebruik van huiswerk voor de gezinsleden. Dit om het gezin ook tussen de gesprekken door actief aan hun werkplannen te laten werken.
	Tussentijds evaluatiegesprek	<p>Dit gesprek vindt plaats na 10 contacten van de veranderingsfase.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>Doel</u>: Elk gezinslid krijgt de kans om zijn of haar perspectief op de evolutie in de richting van de einddoelen te geven. Het gezin maakt samen met de begeleider concrete afspraken voor de laatste begeleidingscontacten van de veranderingsfase (waar wil het gezin nog aan werken en hoe willen ze dit aanpakken) en de afbouwfase. Het gezin vertelt (brengt) samen met de begeleider aan de consulent wat de stand van zaken is. De consulent krijgt een duidelijk beeld van de doelen waaraan is gewerkt, hoe dit is gebeurd en wat er in de verdere begeleiding nog aan bod zal komen. De consulent kan daarnaast een inschatting maken of hij of zij op basis van deze informatie nog andere stappen dient te zetten (bv nadenken of organiseren van eventuele bijkomende of vervolghulpverlening). - <u>Aanwezig</u>: Iedereen die betrokken is bij het werken aan de werkdoelen is aanwezig op het gesprek waarbij ook de consulent en de tweede persoon aanwezig zijn.
Einde fase	<p>De veranderingsfase wordt afgesloten als de einddoelen van deze fase bereikt zijn. Het gezin heeft handvaten om te reageren wanneer de problemen met betrekking tot deze doelen zich voordoen. Samen met het gezin bepaalt de begeleider de datum van het laatste begeleidingscontact. Het gezin heeft een vergroot probleemoplossend vermogen. Het gezin weet hoe ze in de toekomst hulp moeten mobiliseren.</p> <p>De consulent was aanwezig op het tussentijds evaluatiegesprek met de gezinsleden en is op de hoogte van de stand van zaken in het gezin en in de begeleiding.</p>	

Afbouwfase	
Aantal contacten	3 contacten (ongeveer 6 weken)
Intensiteit	1 contact om de 2 weken

	De tijd tussen de contacten kan variëren naargelang de noden van het gezin, bv meer tijd tussen laten om opvoedingsvaardigheden in te oefenen.	
Contacten	2 begeleidingscontacten	- <u>Doel</u> : De nadruk ligt op het bestendigen en generaliseren van de reeds geleerde vaardigheden. De begeleider maakt afspraken met het gezin rond de nazorg. Alle gezinsleden bereiden een eindevaluatie voor van de vooropgestelde einddoelen aan de hand van schaalvragen. - <u>Aanwezig</u> : De begeleider bewaakt dat alle gezinsleden aan bod komen.
	Eindevaluatie-gesprek	- <u>Doel</u> : Elk gezinslid geeft aan of de einddoelen zijn bereikt, wat verdere aandachtspunten zijn, wat de positieve evoluties zijn, of er verdere opvolging nodig is en hoe zij terugkijken op de begeleiding. De begeleider bespreekt samen met de gezinsleden het gezinsperspectief. - <u>Aanwezig</u> : Alle gezinsleden, de begeleider, de tweede persoon en de consulent.
Verslagen	De begeleider maakt een eindverslag op basis van het eindevaluatiegesprek. Daarna sturen we dit verslag op naar de consulent en bezorgen we een exemplaar aan het gezin.	
Einde fase	De afbouwfase wordt afgesloten na een totaal van 25 begeleidingscontacten waarin we werken aan de einddoelen van de gezinsleden.	

9 Aanmelding via Centrale Wachtlijst

Voor de laagintensieve contextbegeleiding hebben we 2 instroommogelijkheden:

- **In geval er een consulent betrokken is**, meldt de consulent het gezin aan bij het Intern Aanmeldpunt van OCJ en SDJ. Het aanmeldpunt beheert de wachtlijst van de aanmeldingen door consulenten van het OCJ en de SDJ. Wanneer wij een open plaats hebben, contacteren wij het aanmeldpunt en wijzen zij ons een gezin toe.
- **In geval de aanmelding gebeurt door het gezin of een andere betrokken hulpverlener** kunnen zij telefonisch contact opnemen met onze dienst. Dit kan op maandag (9-12u) en donderdag (14-16u) bij Brunhilde Schiettecatte of Elke Adriaens. Het gezin komt op de interne wachtlijst van vzw Amber. Van zodra er een plaats vrij is, worden het gezin en de aanmelder gecontacteerd. Als de hulpvraag nog actueel is, wordt een intake vastgelegd.

Soms is het niet duidelijk welk aanbod best aansluit bij de vragen van het gezin. In deze situaties maken we, **vóór de aanmelding**, een afspraak met het gezin (en de aanmelder) voor een **screeningsgesprek**. In dit gesprek worden de vragen van het gezin verkend en lichten wij ons aanbod van de 3 modules toe. De aanwezigen op dit gesprek doen een voorstel van module. Na bespreking op het team wordt beslist op welke wachtlijst het gezin wordt ingeschreven.

10 Nazorg

De begeleider bespreekt met het gezin of er een vorm van nazorg wenselijk is en op welke manier deze kan worden georganiseerd. In elke situatie kan het gezin nog contact opnemen met de begeleider. De nazorg kan op verschillende manieren gebeuren: telefonisch contact, een afspraak met het gezin, aanwezigheid van de begeleider op een overleg in het kader van doorgeven van de vervolghulpverlening,... Bij de organisatie van de nazorg wordt rekening gehouden met de haalbaarheid vanuit CB25.

11 Situering van CB25 ten opzichte van andere modules CB binnen vzw Amber

Het team ContextBegeleiding van vzw Amber biedt op dit moment 3 modules aan: Laagintensieve ContextBegeleiding in 25 contacten (CB25) en Breedsporige ContextBegeleiding (CB) en Intensieve kortdurende ContextBegeleiding (CBi).

In elk van deze modules richten we ons op gezinnen met kinderen van 0 tot 18 jaar waarbij er sprake is van problemen in de opvoedingssituatie. Daarnaast heeft elk van deze modules een eigen specificiteit qua doelgroep, doelstelling en methodiek. We lichten dit toe in onderstaand overzicht en illustreren hiermee de onderlinge verhouding van de 3 modules.

	CB25 (12) – kortdurende CB	CB (12) – reguliere CB	CBi (5) –Intensieve kortdurende CB
Doelgroep	<p>Gezinnen ervaren moeilijkheden op vlak van opvoeding, moeilijk gedrag van de kinderen, communicatie in het gezin.</p> <p>Er zijn geen problemen op andere levensdomeinen dan opvoeding of niet in die mate dat het werken rond opvoeding verhinderd is.</p> <p>Er wordt ingeschat dat de gezinsleden voldoende verandering kunnen realiseren in de loop van de kortdurende begeleiding.</p>	<p>Gezinnen ervaren moeilijkheden op vlak van opvoeding, moeilijk gedrag van de kinderen of communicatie in het gezin.</p> <p>De problemen zijn vaak verweven met moeilijkheden op andere levensdomeinen dan opvoeding (financieel, huisvesting, relationeel, sociale interacties,...).</p>	<p>Gezinnen ervaren moeilijkheden op vlak van opvoeding, moeilijk gedrag van de kinderen, communicatie in het gezin of waar de maatschappij ondersteuning nodig acht. Het evenwicht tussen draagkracht en draaglast is ernstig verstoord o.w.v. problemen of beperkingen op andere levensdomeinen dan opvoeding. Gezinnen zijn bereid om hun problemen en vragen in kaart te brengen. Gezinnen engageren zich om netwerk in te schakelen.</p>
Draagkracht	Gezinsleden hebben voldoende kracht om zelf te werken aan de eigen opvoedingsdoelen.	Gezinsleden hebben een tijdelijk verminderde draagkracht omwille van de problemen. Er zijn voldoende mogelijkheden aanwezig om de problemen op vlak van opvoeding of andere domeinen met ondersteuning aan te pakken.	Het evenwicht tussen draagkracht en draaglast is ernstig verstoord omwille van één of meerdere proble(m)en of beperking(en) op andere levensdomeinen (verstandelijke beperking, psychische problemen, relationele problemen, ontwikkelingsachterstand,...).
Engagement	<ul style="list-style-type: none"> - Gezinsleden engageren zich om actief te werken aan hun opvoedingsdoelen. - Ouders zijn bereid kritisch stil te staan bij hun opvoedingsaanpak. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gezinsleden zijn bereid in communicatie te gaan met de begeleider. - Gezinsleden evolueren naar een engagement om te werken aan hun opvoedingsdoelen. 	<ul style="list-style-type: none"> - Gezinsleden zijn bereid om hun problemen op verschillende levensdomeinen in kaart te brengen zodat kan gezocht worden naar wat er nodig is om de opvoedingssituatie te verbeteren. - Gezinsleden engageren zich om hun netwerk in kaart te brengen en in te schakelen.
Veiligheid	Er is voldoende veiligheid in het gezin of de gezinsleden willen actief werken aan het realiseren van deze veiligheid.	Er is voldoende veiligheid in het gezin of de gezinsleden willen actief werken aan het realiseren van deze veiligheid.	Er is voldoende veiligheid in het gezin of de gezinsleden willen actief werken aan het realiseren van deze veiligheid.

Doel van de begeleiding	<ul style="list-style-type: none"> • Gezinsleden vinden terug zelf oplossingen voor de actuele opvoedingsproblemen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Gezinsleden vinden terug zelf oplossingen voor de actuele opvoedingsproblemen. 	<ul style="list-style-type: none"> • De gezinsleden hebben een overzicht van de krachten en problemen/beperkingen op verschillende levensdomeinen. • Gezinsleden gaan in verschillende levensdomeinen aan de slag met doelen om de problemen aan te pakken of de beperkingen te ondervangen. • Een ondersteunend netwerk is geïnstalleerd voor het gezin. • Ouders voelen zich vaardiger om de opvoeding van de kinderen op te nemen.
Netwerk	Netwerk kan betrokken worden.	Netwerk kan betrokken worden.	Netwerk wordt actief en in sterke mate betrokken.
Methodieken	<ul style="list-style-type: none"> • Oplossingsgericht werken 	<ul style="list-style-type: none"> • Oplossingsgericht werken 	<ul style="list-style-type: none"> • Oplossingsgericht werken • Netwerkversterkend werken • Ervaringsleren
Duur	25 contacten (6 maanden)	12 maanden	6 maanden
Intensiteit	Gemiddeld 1u/week	Gemiddeld 2u/week	Gemiddeld 3u/week
Verloop	<ul style="list-style-type: none"> • Intensieve startfase • Veranderingsfase (+/- 16 contacten) • Minder intensieve afrondingsfase 	<ul style="list-style-type: none"> • Intensieve startfase • Veranderingsfase (+/-9md) • Minder intensieve afrondingsfase 	<ul style="list-style-type: none"> • Intensieve startfase • Intensieve actiefase: vraagverheldering en netwerk installeren (+/-4md) • Intensieve afrondingsfase
Afronding/doorverwijzing	<ul style="list-style-type: none"> • Doorgaans gaan deze gezinnen verder op eigen krachten. • Indien nodig wordt samen met de gezinnen gezocht en doorverwezen naar gepaste hulpverlening. 	<ul style="list-style-type: none"> • Indien nodig wordt samen met de gezinnen gezocht en doorverwezen naar gepaste hulpverlening. 	<ul style="list-style-type: none"> • Het persoonlijk netwerk is geactiveerd. • Deze gezinnen hebben doorgaans verdere hulpverlening nodig. • Er wordt samen met de gezinnen gezocht en doorverwezen naar gepaste hulpverlening.
Aanmelding	Rechtstreeks toegankelijk	Rechtstreeks toegankelijk	Toegankelijk via de Intersectorale Toegangspoort

Referenties

BOLT, A., (2008) *Het gezin centraal. Handboek voor ambulante hulpverleners*. Amsterdam, Uitgeverij SWP.

HELLINCKX, W., *Gezinsgerichte pedagogische hulpverlening*, Katholieke Universiteit Leuven. Faculteit der psychologie en pedagogische wetenschappen, Leuven, 2001, p. 27-28.

Bijlage

Bijlage 1: visuele voorstelling begeleidingsverloop

